

ETV ดิวเต็มพิกัด ม.ต้น สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

8 เรื่อง ทวีปแอฟริกา และทวีปเอเชีย

โดย ครูณัฏฐนต์ เลี้ยวไพโรจน์ (ครูบ๊อบ)

โรงเรียนพัฒนาความรู้สังคมศึกษา อาคารวรรณสรณ์ ชั้น 10

ทวีปแอฟริกา

- ทวีปแอฟริกาใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากทวีปเอเชีย
- จุดใต้สุดของทวีป คือ แหลมอะกัลลัส ไม่ใช่ กู๊ดโฮป
- ไม่ค่อยมีเกาะมาก เกาะขนาดใหญ่ที่สุด คือ เกาะมาดากัสการ์ (ใหญ่อันดับ 4 รองจาก กรีนแลนด์ นิวกีนี และบอร์เนียว)
- มีอ่าวกินี
- ภูมิประเทศ
 - พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง (สูงมากที่สุดที่ทางตะวันออก แล้วค่อยๆ ลาดมาทางตะวันตก)
 - ด้านตะวันออก มีภูเขาไฟ (ที่ตั้งมากแต่ดับสนิทแล้วคือ คิลิมันจาโร) + ทะเลสาบ (วิกตอเรีย : ใหญ่เป็นอันดับ 3 รองจากแคสเปียน, สุพีเรีย, น้ำไม่ลึกมากเหมาะแก่การประมง เป็นต้นกำเนิดแม่น้ำไนล์)
 - ด้านเหนือ + ใต้ เป็นเทือกเขาสูง (แอตลาส : หินใหม่, ดราเคนสเบิร์ก : หินเก่า)
 - แม่น้ำสายยาวก็จริงแต่ใช้ประโยชน์ในการเดินเรือได้น้อย เพราะมี Cataract แต่ก็พลิกวิกฤตเป็นโอกาส เกิดเขื่อน เช่น เขื่อนอัสวาน (อียิปต์)
 - ทวีปมีฝั่งทะเลสั้น + มีประเทศไร้ฝั่งทะเลมากที่สุด
- ภูมิอากาศ
 - ร้อนชื้นเป็นบริเวณกว้างขวาง มีทะเลทรายกว้างใหญ่ในภาคเหนือ + ใต้ของทวีป
 - ชายฝั่งตอนเหนือและใต้มีอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน
- ทรัพยากร + อาชีพ
 - โกโก้ (มากที่สุดของโลก) น้ำมัน ทองคำ เพชร โรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำ
- ประวัติศาสตร์สังเขป
 - แหล่งอารยธรรมอียิปต์โบราณ
 - การยึดครองของตะวันตก → ได้เอกราช ปัญหาที่เกิดจาก “เผ่าพันธุ์นิยม”

ทวีปเอเชีย

- **Oceania** = ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์, หมู่เกาะ “เม – ไม – โป”

- **Australia** (ดินแดนทางใต้)

- อยู่ใกล้เอเชียมากที่สุด แต่มีวัฒนธรรมแบบยุโรป
- ชาวฮอลันดามาเจอก่อน → New Holland
- กัปตัน Cook จัปจงดินแดน New South Wales
- 6 มลรัฐของออสเตรเลีย
 - 1 : 1 : 4 = ออสเตรเลียตะวันตก : ออสเตรเลียใต้ : ควีนส์แลนด์ - นิวเซาท์เวลส์ - วิกตอเรีย
- แทสมเนีย + 2 Territory = Northern Territory + Capital Territory (Canberra)
- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง คล้ายทวีปแอฟริกา
- ด้านตะวันออกมีเทือกเขา Great Dividing
- ด้านตะวันออกเฉียงใต้ มีที่ราบลุ่มแม่น้ำ Murray – Darling เป็นที่ราบใหญ่สุดของทวีป อุดมสมบูรณ์มาก → เกษตร
- ชายฝั่งของรัฐควีนส์แลนด์ มีเทือกเขาปะการัง Great – Barrier Reef ที่ยาวที่สุดในโลก → ช่วยป้องกันคลื่นลม จึงอาจเหมาะสร้างท่าเรือ
- พื้นที่ 2 ใน 3 ของทวีปแห้งแล้ง
- มีประชากรพื้นเมืองที่เรียกว่า Aborigines
- เลี้ยงแกะมากที่สุดในโลก (โดยเฉพาะพันธุ์ Merino)

- **New Zealand**

- ประกอบด้วยเกาะเหนือ + เกาะใต้ มีช่องแคบคูกกัน
- ชนพื้นเมือง คือ พวกเมารี
- เกาะเหนือเด่นภูเขาไฟ + พุน้ำร้อน (กิเซอร์) เกาะใต้เด่นเรื่องเทือกเขาสูง ธารน้ำแข็ง ทะเลสาบ ชายฝั่งแบบฟยอร์ด (เทือกเขาแอลป์ใต้)
- ภูมิอากาศอบอุ่น ฝนตกสม่ำเสมอ เหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก
- เกาะเหนือเด่น เลี้ยงวัวนม เกาะใต้เด่น เลี้ยงแกะ โดยเฉพาะที่ราบ Canterbury

โจทย์ทบทวน

- ทวีปแอฟริกาและออสเตรเลีย มีจุดใดคล้ายคลึงกันมากที่สุด
 - ภูมิประเทศและภูมิอากาศ
 - ทรัพยากรและอาชีพ
 - เชื้อชาติและศาสนา
 - ความเป็นอยู่และประเพณี
- การเจรจาทำเขตการค้าเสรี (FTA) ระหว่างไทยกับออสเตรเลีย น่าจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจประเภทใดของไทยมากที่สุด
 - สิ่งทอ
 - อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร
 - อุตสาหกรรมเหล็ก
 - ข้าว
- เขื่อนอัสวานซึ่งเป็นเขื่อนอเนกประสงค์ แม้จะก่อให้เกิดการระบาดของโรคบางชนิด แต่ก็ให้ประโยชน์ต่างๆ หลายด้าน ทั้งนี้ยกเว้นข้อใด
 - อียิปต์ได้รับประโยชน์ทั้งด้านชลประทานและการผลิตไฟฟ้า
 - ช่วยให้การควบคุมระดับน้ำในลำนน้ำแถบชูดานได้ดี
 - คลองสุเอซได้รับน้ำอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เดินเรือได้ตลอดปี
 - พื้นที่กว้างใหญ่บริเวณใกล้ฝั่งน้ำปลอดภัยจากอุทกภัย
- ถ้าจะไปลงทุนทำเหมืองทองในแอฟริกา ประเทศที่เหมาะสมแก่การไปลงทุนคือ
 - อียิปต์
 - เอธิโอเปีย
 - อังกิลา
 - แอฟริกาใต้
- สาเหตุสำคัญอะไรที่ทำให้ชาวผิวขาวในออสเตรเลียไม่นิยมเข้าไปอาศัยอยู่ในบริเวณเทอริทอรีเหนือ
 - เป็นเขตสงวนสำหรับชาวพื้นเมืองตามนโยบายออสเตรเลียขาว
 - เป็นบริเวณที่ไม่สามารถทำการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์
 - มีอากาศส่วนใหญ่แห้งแล้ง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
 - เป็นบริเวณที่ราบสูงทั้งหมด และไม่มีแหล่งน้ำเลย